

Louise Stjernberg 2017-01-13

Välkomna alla ni här närvarande; släkt, vänner och personal.

Stort grattis ni färdiga sjuksköterskor och kollegor.

Nu har ni grunden, och kommer omsätta era kunskaper i praktik och teori. Samtidigt som ni får examen så blickar ni mot nästa mål. Det visades i onsdags på utvärderingen då fick vi höra om hur ni ser er själva om 5 år:

80% har specialistsjuksköterskeutbildning

45% arbetar som ssköt i Sv

30% arbetar som ssköt utomlands

10% forskar

10% gör annat

BRA, för sjuksköterskor med akademisk utbildning ger signifikant större överlevnad hos patienter.

Man måste blicka bakåt för att komma framåt sa Tage Danielsson. Här kommer en tillbakablick om ssköt som kan användas för att betrakta er väg framåt.

I boken "okänd, godkänd, legitimerad" av Svensk Sjuksköterskeförening beskrivs att ordet sjuksköterska fanns belagt 1764 i ett tryckt tal som hölls i vetenskapsakademien där Pigan Anna Haussen som var på det stora barnsjukhuset som sjuksköterska omnämndes. Fast inte förrän kring 1860, ca 100 år senare, fanns några framsynta kvinnor som ville tillföra den ännu primitiva sjukvården utbildad arbetskraft- en arbetskraft som nu skulle tas ur de bildade kvinnornas led. De hade fått sina impulser från Fredrika Bremer och Florence Nightingale. I de svåra förhållandena inom sjukvården blev Florence och hennes kvinnliga medarbetares insatser 1854-56 på krigssjukhusen under Krimkriget väl kända. Florence sjuksköterskeskola öppnades i London 1860. Det var från Florence Nightingale och hennes skola, som de principer och ideal utgick, vilka kom att bli grundläggande för all kvalificerad sjuksköterskeutbildning. De grundläggande principerna var i korthet: kvinnor som skall ägna sig åt sjukvård, skall utbildas för denna verksamhet. De, som skall utbildas, skall ha vissa psykiska och fysiska kvalifikationer, de skall dessutom ha bildningsunderlag som möjliggör för dem att tillägna sig också teoretisk utbildning,

Sjuksköterskan har skyldighet att försöka vidareutbilda sig. Vidare skulle hon ha rätt till skälig lön, vila och rekreation.

Det skulle dröja länge innan sjuksköterskekåren började få tillskott av manlig arbetskraft. Därför har den inte haft hjälp av männen att befria sitt yrke från myten om att kvinnan arbetar enbart för att ge.

Det dröjde alltså länge innan den svenska sjuksköterskan förvandlades från teori till verklighet. Det skedde tack vare att Röda Korset instiftades 1865. Rödakorsföreningen gav bidrag till Emmy Rappe som åkte till London och gick igenom sjuksköterskeutbildningen och började sedan utbilda ssköt i Sv, 4 betalande elever åt gången.

Utvecklingen gick framåt och även Sophiahemmet tillkomst bidrog till den svenska sjuksköterskans förverkligande. Dock var det så att antalet sjuksköterskor inte svarade upp till behovet och det uppstod en situation, som höll fullständigt på att spoliera de resultat som den fullödiga sjuksköterskeutbildningen hade lett fram till. LT började inrätta elevskolor vid lasaretten, de spekulerade i billig arbetskraft, på många håll utnyttjades elever och många blev totalt överansträngda. En fullständig villervalla rådde beträffande undervisningsämnen, läroböcker, examen och betyg. Utbildningskaos hotade och det fanns beskrivningar om falska sjuksköterskor.

Säker på att få en skolad sjuksköterska var man naturligtvis om man vände sig till Röda Korset, Sophiahemmet eller till Södra Sveriges sjuksköterskehem.

Så här i mer modern tid:

1950-talet öppnades upp för män. 1958 kom sjuksköterskans legitimation då det stod för ett självständigt yrkesansvar. På 1970-talet kom reformen Vård-77 den innebar bland annat att de teoretiska ämnena värderades högre än de praktiska. År 1982 blev sjuksköterskeutbildningen en högskoleutbildning, som vilar på vetenskaplighet och studentens förmåga till bedömning skulle bli mer kritisk (35 år sedan). Fokus på omvårdnaden blev viktig. Det centrala blev människan, miljö, hälsa och omvårdnad. Sjuksköterskor började forska med inriktning på på människans helhetssyn, medkänsla och respekt för patientens integritet. Specialistutbildningar för sjuksköterskor tillkom. Den som 80% av er kommer ha inom 5 år.

Sjuksköterskeutbildningen är en akademisk utbildning med yrkesexamen och kandidatexamen. Specialiserade sjuksköterskorna exameras även på magister eller masternivå. Det finns idag en mängd kvinnliga och manliga sjuksköterskor som är professorer.

Tyvärr hörs än idag, röster från landsting som diskuterar att frånta yrkeskårens akademiska status för specialistsjuksköterskor. Här behöver vi, tillsammans, värna om vår utveckling och samhällsnytta för en säker, evidensbaserad hälso- och sjukvård.

Sjuksköterskor med akademisk utbildning ger signifikant större överlevnad hos patienter.

Er kunskap och kompetens är viktig och ger er många möjligheter i yrkesval nu och framåt

Den brosch ni kommer att bära är känd av Hälso- och sjukvårdspersonal i hela Sverige. Stoltheten, styrkan och gemenskapen hos RödaKorssjuksköterskor finns där livet ut.

Tack för att ni funnits hos oss och berikat vår arbetsvardag under studietiden och lycka till och välkomna tillbaka!